

Obsah

Jednotlivé kapitoly zpracovali	15
Seznam zkratk	17
ČÁST I. VĚCNÁ PRÁVA.....	19
Kapitola 1 Úvod do věcných práv	21
1.1 Pojem věcných práv	21
1.2 Právní úprava věcných práv	22
1.3 Systém věcných práv	23
Kapitola 2 Vlastnické právo	27
2.1 Pojem a právní úprava vlastnického práva	27
2.2 Vlastník jako subjekt vlastnického práva.....	30
2.2.1 Obecně.....	30
2.2.2 Zvláštnost: svěrenský fond	31
2.3 Předmět vlastnického práva	31
2.3.1 Obecně.....	31
2.3.2 Zvláštnost: věci vyloučené z právního obchodu	32
2.4 Obsah vlastnického práva	32
2.4.1 Obecně.....	32
2.4.1.1 Celkové vymezení	32
2.4.1.2 Odpovědnost jako součást obsahu vlastnického práva	33
2.4.2 Zvláštnosti: omezení vlastnického práva a povinnost ochrany	
majetku a řádného hospodaření s ním	33
2.5 Vznik vlastnického práva.....	34
2.5.1 Obecně.....	34
2.5.2 Jednotlivé způsoby nabytí vlastnického práva	35
2.5.2.1 Originární způsoby	35
2.5.2.1.1 Přivlastnění	35
2.5.2.1.2 Nález	36
2.5.2.1.3 Přírůstek.....	37
2.5.2.1.4 Vydržení.....	38
2.5.2.1.5 Jiné originární způsoby.....	39
2.5.2.2 Derivativní způsoby	39
2.5.2.2.1 Převod.....	39
2.5.2.2.2 Jiné derivativní způsoby	42
2.5.3 Problémové situace nabývání vlastnického práva.....	42
2.5.3.1 Vícečetný převod vlastnického práva	43

2.5.3.2	Přechod závad na věci.....	43
2.5.3.3	Nabytí vlastnického práva od neoprávněného.....	44
2.6	Omezení vlastnického práva; vyvlastnění.....	45
2.6.1	Pojem a právní úprava omezení vlastnického práva.....	45
2.6.2	Třídění omezení vlastnického práva.....	46
2.6.3	Vybrané instituty omezení vlastnického práva.....	47
2.6.3.1	Sousedská práva.....	47
2.6.3.1.1	Imise.....	48
2.6.3.1.2	Povinnost umožnit vlastníku movité věci vstup na pozemek.....	48
2.6.3.1.3	Zadržovací právo k movité věci, která způsobila na pozemku zadržovatele škodu.....	49
2.6.3.1.4	Vstup na pozemek za účelem údržby.....	49
2.6.3.1.5	Další sousedská práva.....	49
2.6.3.2	Věcná břemena.....	49
2.6.3.3	Přenechání věci k užití jinému.....	50
2.6.3.4	Zákaz zcizení a/nebo zatížení věci.....	50
2.6.3.5	Nezbytná cesta.....	50
2.6.3.6	Omezení vlastnického práva a vyvlastnění.....	51
2.7	Nepromlčitelnost vlastnického práva; jeho zánik.....	52
2.8	Ochrana vlastnického práva.....	52
2.8.1	Pojem a systém ochrany vlastnického práva.....	52
2.8.2	Vlastnické žaloby.....	53
2.8.2.1	Žaloba na vydání věci (reivindikace).....	54
2.8.2.2	Negatorní žaloba.....	55
2.8.2.3	Žaloba z domnělého vlastnického práva.....	56
2.8.2.4	Další žaloby.....	57
Kapitola 3	Spoluvlastnictví.....	61
3.1	Pojem a právní úprava spoluvlastnictví.....	61
3.2	Obecná úprava spoluvlastnictví.....	63
3.2.1	Pojem podílového spoluvlastnictví.....	63
3.2.2	Struktura vztahů při spoluvlastnictví.....	64
3.2.2.1	Spoluvlastníci navzájem.....	64
3.2.2.2	Spoluvlastník a třetí osoba, pokud jde o společnou věc.....	68
3.2.2.3	Spoluvlastník a třetí osoba, pokud jde o spoluvlastnický podíl.....	69
3.2.3	Vznik podílového spoluvlastnictví.....	71
3.2.4	Oddělení ze spoluvlastnictví; zrušení, zánik a vypořádání spoluvlastnictví.....	71
3.3	Bytové spoluvlastnictví.....	73
3.3.1	Pojem a právní úprava bytového spoluvlastnictví.....	73

3.3.2	Jednotka.....	75
3.3.2.1	„Nové“ jednotky.....	75
3.3.2.2	„Staré“ jednotky.....	75
3.3.3	Práva a povinnosti vlastníků jednotek.....	76
3.3.4	Ochrana nájemce při prvním převodu jednotky vymezené podle občanského zákoníku.....	78
3.3.5	Správa domu a pozemku.....	79
3.3.6	Vznik bytového spoluvlastnictví.....	80
3.3.7	Zánik bytového spoluvlastnictví.....	81
3.4	Přídavné spoluvlastnictví.....	81
3.4.1	Pojem a právní úprava přídavného spoluvlastnictví.....	81
3.4.2	Specifika přídavného spoluvlastnictví.....	82
3.4.2.1	Pravidla k ochraně účelu a trvání přídavného spoluvlastnictví.....	82
3.4.2.2	Pravidlo o stanovení velikosti spoluvlastnického podílu v přídavném spoluvlastnictví.....	83
3.4.2.3	Pravidla o správě věci v přídavném spoluvlastnictví... ..	83
3.4.3	Trvání přídavného spoluvlastnictví.....	84
Kapitola 4	Držba.....	87
4.1	Pojem a právní úprava držby.....	87
4.1.1	Úvod.....	87
4.1.2	Vývoj institutu držby a její právní úpravy na našem území....	87
4.1.2.1	Římskoprávní základy držby.....	87
4.1.2.2	Rakouské pojetí držby a její další vývoj na našem území.....	88
4.1.3	Pojem a právní úprava držby v současném občanském zákoníku.....	91
4.2	Třídění držby.....	91
4.3	Držitel jako subjekt držby.....	92
4.4	Předmět držby.....	93
4.5	Obsah držby.....	94
4.6	Nabytí držby.....	94
4.7	Zánik držby a její vypořádání.....	95
4.8	Ochrana držby.....	96
Kapitola 5	Detence.....	99
5.1	Pojem a právní úprava detence.....	99
5.2	Povaha detence; její nabývání a zánik.....	99
5.3	Ochrana detence.....	100
Kapitola 6	Právo stavby.....	103
6.1	Pojem a právní úprava práva stavby.....	103

6.2	Subjekty při právu stavby.....	104
6.3	Předmět práva stavby.....	105
6.4	Obsah práva stavby.....	106
6.4.1	Práva stavebníka.....	106
6.4.2	Povinnosti stavebníka.....	107
6.4.3	Práva vlastníka pozemku.....	107
6.4.4	Povinnosti vlastníka pozemku.....	107
6.5	Vznik práva stavby.....	108
6.5.1	Vznik práva stavby smlouvou.....	108
6.5.2	Vznik práva stavby vydržením.....	109
6.5.3	Vznik práva stavby rozhodnutím orgánu veřejné moci.....	109
6.6	Zánik práva stavby a jeho vypořádání.....	110
6.6.1	Zánik práva stavby uplynutím doby.....	110
6.6.2	Zánik práva stavby dohodou.....	110
6.6.3	Další způsoby zániku práva stavby.....	111
6.6.4	Důsledky zániku práva stavby.....	111
6.6.5	Zřeknutí se práva stavby.....	112
6.7	Ochrana práva stavby.....	112
6.8	Ochrana třetích osob.....	112
Kapitola 7 Práva odpovídající věcným břemenům.....		115
7.1	Pojem a právní úprava práv odpovídajících věcným břemenům....	115
7.2	Třídění práv odpovídajících věcným břemenům.....	116
7.3	Služebnosti.....	117
7.3.1	Podstata služebností a řešení jejich právní úpravy v občanském zákoníku.....	117
7.3.2	Subjekty při služebnostech.....	119
7.3.3	Předmět služebnosti.....	120
7.3.4	Obsah, rozsah a míra služebností.....	120
7.3.4.1	Obsah a rozsah služebnosti.....	120
7.3.4.2	Míra služebnosti.....	121
7.3.5	Vznik služebnosti.....	121
7.3.5.1	Způsoby nabytí služebnosti.....	121
7.3.5.2	Smlouva o zřízení služebnosti.....	122
7.3.5.3	Pořízení pro případ smrti (závěť, dědická smlouva, dovětek).....	123
7.3.5.4	Nabytí vydržením po dobu potřebnou k vydržení vlastnického práva k věci, která má být služebností zatížena.....	123
7.3.5.5	Nabytí služebnosti ze zákona.....	124
7.3.5.6	Nabytí služebnosti rozhodnutím soudů a orgánů veřejné moci v případech stanovených zákonem.....	124

7.3.5.7	Speciální právní úprava nabytí lesní služebnosti	125
7.3.6	Promlčení služebnosti a zánik služebnosti	125
7.3.6.1	Promlčení.	125
7.3.6.2	Zánik služebnosti.	126
7.3.7	Ochrana služebnosti	128
7.3.8	Pojmenované osobní a pozemkové služebnosti podle občanského zákoníku; nepravidelná služebnost; nepojmenované služebnosti	128
7.3.8.1	Pojmenované osobní služebnosti podle občanského zákoníku.	128
7.3.8.1.1	Uživací právo.	129
7.3.8.1.2	Poživací právo	130
7.3.8.1.3	Služebnost bytu.	131
7.3.8.2	Pojmenované pozemkové služebnosti podle občanského zákoníku	131
7.3.8.2.1	Služebnost inženýrské sítě	131
7.3.8.2.2	Opora cizí stavby	132
7.3.8.2.3	Služebnost okapu	132
7.3.8.2.4	Právo na svod dešťové vody.	132
7.3.8.2.5	Právo na vodu	133
7.3.8.2.6	Služebnost rozlivu	133
7.3.8.2.7	Služebnost stezky, cesty a průhonu	133
7.3.8.2.8	Právo pastvy.	134
7.3.8.3	Nepravidelná služebnost	134
7.3.8.4	Nepojmenované služebnosti	135
7.4	Reálná břemena	135
7.4.1	Podstata reálných břemen a řešení jejich právní úpravy v občanském zákoníku.	135
7.4.2	Subjekty při reálných břemenech	136
7.4.3	Předmět reálného břemene.	136
7.4.4	Obsah, rozsah a míra reálného břemene.	137
7.4.5	Vznik reálného břemene.	138
7.4.6	Promlčení a zánik reálného břemene.	138
7.4.6.1	Promlčení.	138
7.4.6.2	Zánik reálného břemene	139
7.4.7	Ochrana reálného břemene	139
7.4.8	Příklady reálných břemen.	140
Kapitola 8	Zástavní právo	143
8.1	Pojem a právní úprava zástavního práva	143
8.2	Subjekty při zástavním právu	144
8.3	Předmět zástavního práva	145

8.4	Obsah zástavního práva	147
8.4.1	Obsah odpovídající funkci zajišťovací	147
8.4.2	Obsah odpovídající funkci uhrazovací	148
8.5	Vznik zástavního práva	149
8.5.1	Předpoklady a důvody vzniku zástavního práva	149
8.5.2	Zástavní právo zřízené právním jednáním	149
8.5.2.1	Zástavní právo zřízené smlouvou	149
8.5.2.2	Zástavní právo zřízené jednostranným právním jednáním	150
8.5.2.3	Zástavní právo zřízené rozhodnutím orgánu veřejné moci	151
8.5.2.4	Zástavní právo zřízené zákonem	151
8.6	Realizace zástavního práva	151
8.6.1	Způsoby uspokojení pohledávky zástavního věřitele	151
8.6.2	Výkon zástavního práva	152
8.6.3	Žaloba o zaplacení dluhu	154
8.7	Promlčení a zánik zástavního práva	154
8.7.1	Promlčení	154
8.7.2	Zánik zástavního práva	155
8.8	Uvolnění zástavního práva a záměna zástavního práva	157
8.8.1	Uvolnění zástavního práva	157
8.8.1.1	Vymezení uvolnění zástavního práva	157
8.8.1.2	Charakteristické rysy uvolnění zástavního práva	157
8.8.1.3	Účel právní úpravy uvolnění zástavního práva	157
8.8.2	Záměna zástavního práva	157
8.8.2.1	Vymezení záměny zástavního práva	157
8.8.2.2	Charakteristické rysy záměny zástavního práva	158
8.8.2.3	Účel právní úpravy záměny zástavního práva	158
8.9	Ochrana zástavního práva	158
8.10	Zvláštnosti zastavení některých předmětů	159
8.10.1	Zastavení podílu v korporaci	160
8.10.1.1	Podmínky zastavení	160
8.10.1.2	Vznik zástavního práva	160
8.10.1.3	Realizace zástavního práva	161
8.10.2	Zastavení cenného papíru nebo zaknihovaného cenného papíru	161
8.10.2.1	Vznik zástavního práva	161
8.10.3	Zastavení účtu vlastníka zaknihovaných cenných papírů	162
8.10.3.1	Vznik zástavního práva	162
8.10.3.2	Rozsah zástavního práva	162
8.10.4	Zastavení pohledávky	163
8.10.4.1	Podmínky zastavení	163

8.10.4.2	Vznik zástavního práva	163
8.10.4.3	Realizace zástavního práva	163
8.11	Podzástavní právo	164
Kapitola 9	Zadržovací právo	167
9.1	Pojem a právní úprava zadržovacího práva	167
9.2	Subjekty při zadržovacím právu	168
9.3	Předmět zadržovacího práva	169
9.4	Obsah zadržovacího práva	169
9.4.1	Obsah odpovídající funkci zajišťovací	170
9.4.2	Obsah odpovídající funkci uhrazovací	170
9.5	Vznik zadržovacího práva	171
9.5.1	Předpoklady zadržovacího práva	171
9.5.2	Vznik zadržovacího práva	171
9.6	Promlčení a zánik zadržovacího práva	172
9.6.1	Promlčení zadržovacího práva	172
9.6.2	Zánik zadržovacího práva	172
9.7	Ochrana zadržovacího práva	173
Kapitola 10	Tzv. zvěcnělá práva	175
10.1	Pojem a právní úprava tzv. zvěcnělých práv	175
10.2	Přehled tzv. zvěcnělých práv	176
10.2.1	Výhrada vlastnického práva	176
10.2.2	Výhrada zpětné koupě a zpětného prodeje	177
10.2.3	Předkupní právo	177
10.2.4	Koupě na zkoušku	179
10.2.5	Výhrada lepšího kupce	180
10.2.6	Zákaz zatížení a zcizení	180
Kapitola 11	Katastr nemovitostí	183
11.1	Pojem a právní úprava katastru nemovitostí	183
11.2	Základní pojmy katastru nemovitostí	184
11.3	Principy katastru nemovitostí	186
11.4	Zápisy do katastru nemovitostí	189
ČÁST II. DĚDICKÉ PRÁVO		193
Kapitola 1	Úvod do soukromoprávního nástupnictví	195
1.1	Pojem soukromoprávního nástupnictví	195
1.2	Právní úprava soukromoprávního nástupnictví	196
1.3	System soukromoprávního nástupnictví po zemřelém člověku	197
Kapitola 2	Úvod do dědického práva	199
2.1	Pojem dědického práva	199
2.2	Právní úprava dědického práva	200

2.3	System dědického práva.....	202
Kapitola 3 Základní instituty dědického práva		205
3.1	Pozůstalost a dědictví	205
3.2	Dědění a odkaz.....	206
3.2.1	Dědění	206
3.2.2	Odkaz.....	208
3.3	Pořízení pro případ smrti	209
3.4	Substituce v dědickém právu	210
3.4.1	Úvod.....	210
3.4.2	Náhradnictví (obecná substituce, vulgární substituce)	210
3.4.3	Svěrenské nástupnictví (fideikomisární substituce)	211
3.5	Povinný díl	212
Kapitola 4 Dědění		215
4.1	Pojem a právní úprava dědění	215
4.1.1	Pojem dědění	215
4.1.2	Právní úprava dědění	216
4.2	Předpoklady dědění	216
4.2.1	Smrt fyzické osoby	216
4.2.2	Existence pozůstalosti	217
4.2.3	Existence způsobilého dědice.....	218
4.2.4	Neexistence nařízení likvidace pozůstalosti.....	218
4.3	Dědická nezpůsobilost, vydědění a tzv. negativní závěť.....	219
4.3.1	Dědická nezpůsobilost.....	219
4.3.2	Vydědění	220
4.3.3	Negativní závěť.....	222
4.3.4	Nesplnění příkazu jako rozvazovací podmínky	222
4.4	Zřeknutí se dědického práva, odmítnutí dědictví a vzdání se dědictví.....	222
4.4.1	Zřeknutí se dědického práva	222
4.4.2	Odmítnutí dědictví.....	224
4.4.3	Vzdání se dědictví.....	225
4.5	Dědění z dědické smlouvy.....	225
4.6	Dědění ze závěti	227
4.6.1	Závěť pořízená ve formě veřejné listiny.....	228
4.6.2	Holografní závěť	229
4.6.3	Alografní závěť.....	229
4.6.4	Závěť pořízená s úlevami.....	230
4.6.5	Obecné náhradnictví, svěrenské nástupnictví	231
4.6.6	Změna a zrušení závěti; tzv. obživnutí závěti	231
4.7	Dědění ze zákona.....	232
4.7.1	První dědická třída.....	232

4.7.2	Druhá dědická třída	232
4.7.3	Třetí dědická třída	232
4.7.4	Čtvrtá dědická třída	233
4.7.5	Pátá dědická třída	233
4.7.6	Šestá dědická třída	233
4.8	Vznik dědického práva a nabytí dědictví	234
4.9	Odpovědnost dědice za dluhy zůstavitele	234
Kapitola 5 Odkaz		237
5.1	Pojem a právní úprava odkazu	237
5.2	Předpoklady nabytí odkazu a odkazovnická nezpůsobilost	237
5.3	Odmítnutí odkazu	238
5.4	Odkaz smluvní, ze závěti a z dovětku	239
5.5	Vznik práva na odkaz, nabytí odkazu a zvláštnosti některých druhů odkazů	240
5.5.1	Odkaz věcí určitého druhu	240
5.5.2	Odkaz určité věci	241
5.5.3	Odkaz pohledávky	241
5.5.4	Prominutí dluhu	241
5.6	Odvolání odkazu	242
5.7	Zánik odkazu	242
Kapitola 6 Právo některých osob na zaopatření		243
6.1	Pojem a právní úprava práva některých osob na zaopatření	243
6.2	Jednotlivé případy práva na zaopatření	243
6.2.1	Přehled	243
6.2.2	Ten, kdo by jinak byl nepominutelným dědicem	244
6.2.3	Pozůstalý manžel	245
6.2.4	Pozůstalý rodič	245
6.2.5	Pozůstalý poživatel zaopatření v domácnosti zůstavitele	246
Kapitola 7 Odúmrť		249
Kapitola 8 Správa pozůstalosti		253
8.1	Pojem a právní úprava správy pozůstalosti	253
8.2	Osoba spravující pozůstalost	253
8.3	Výkon správy pozůstalosti a její hlavní obsah	255
Kapitola 9 Zcizení dědictví		259
ČÁST III. OBECNĚJŠÍ INSTITUTY MAJETKOVÉHO PRÁVA		263
Kapitola 1 Úvod do obecnějších institutů majetkového práva		265
1.1	Pojem obecnějších institutů majetkového práva	265
1.2	Právní úprava obecnějších institutů majetkového práva	265
1.3	Okruh obecnějších institutů majetkového práva	266

Kapitola 2 Společenství jmění	267
2.1 Pojem a právní úprava společenství jmění	267
2.2 Subjekty společenství jmění	268
2.3 Obecná pravidla o společenství jmění	268
2.4 Vznik společenství jmění	269
2.5 Zánik společenství jmění	269
Kapitola 3 Správa cizího majetku	271
3.1 Pojem a právní úprava správy cizího majetku	271
3.2 Subjekty správy cizího majetku	271
3.3 Obecná pravidla o správě cizího majetku	272
3.3.1 Práva a povinnosti správce	272
3.3.2 Práva a povinnosti beneficenta	274
3.4 Správa cizího majetku prostá a plná	274
3.4.1 Prostá správa cizího majetku	275
3.4.2 Plná správa cizího majetku	275
3.5 Vznik správy cizího majetku	276
3.6 Zánik správy cizího majetku	276
Kapitola 4 Svěřenský fond	279
4.1 Pojem a právní úprava svěřenského fondu	279
4.2 Subjekty v rámci svěřenského fondu	283
4.2.1 Zakladatel	283
4.2.2 Svěřenský správce	283
4.2.3 Obmyšlený	284
4.2.4 Osoba s právem dohledu	285
4.3 Některá obecná pravidla o svěřenském fondu	285
4.3.1 Změna svěřenského fondu	285
4.3.2 Soudní ingerence do svěřenského fondu	286
4.4 Vznik svěřenského fondu	287
4.4.1 Předpoklady vzniku svěřenského fondu	287
4.4.2 Vznik svěřenského fondu	287
4.5 Zánik svěřenského fondu; jeho vypořádání	288
4.5.1 Zánik svěřenského fondu	288
4.5.2 Vypořádání při zániku svěřenského fondu	288
Kapitola 5 Majetkové vypořádání	291
5.1 Pojem a právní úprava majetkového vypořádání	291
5.2 Uplatnění institutu majetkového vypořádání	291
5.3 Společné zásady vypořádání	292
5.4 Vybrané právní režimy majetkového vypořádání	293
Věcný rejstřík	297